

22.1.2007

Dnro 2610/4/05

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Jukka Lindstedt

Esittelijä: Esittelijäneuvos Raino Marttunen

VELVOLLISUUS VASTATA KIRJALLISIIN TIEDUSTELUIHIN

1 KIRJOITUS

Kantelija arvosteli Puolustusvoimien Kansainvälisen Keskuksen (PvKvK) menettelyä hänen rauhanturvaamiskoulutustaan keskeytettäessä. Kantelija oli hyväksytty valmiuteen rauhanturvatehtävää varten 1.6.2004 lähtien. Saman vuoden syksyllä hän oli saanut kutsun pääsykokeisiin. Tätä ennen kantelija oli saanut tietää PvKvK:n kyselleen poliisilta yksityiskohtia hänen kohdistuneen rikosepäilyn johdosta. Kun kantelija oli tämän tiedustelun jälkeen kutsuttu pääsykokeisiin, luuli hän asian olleen loppuun käsitelty. Hänen saavuttuaan 10.4.2005 rotaatiokoulutukseen hänelle oli kuitenkin ilmoitettu, että koulutus keskeytetään hankitussa turvallisuus selvityksessä esiin tulleiden seikkojen johdosta.

Kantelija oli tämän jälkeen ollut ensin puhelinyhteydessä PvKvK:n apulaisjohtajaan. Tämä oli ilmoittanut, että mahdollisten korvausten suhteen tulisi lähettää kirje johtajalle. Kantelija oli lähettänyt PvKvK:n johtajalle kaksi eri kirjettä, mutta ei ollut saanut niihin mitään vastausta.

2 SELVITYS

Kirjoituksen johdosta Pääesikunta on hankkinut selvityksen PvKvK:sta ja antanut oman lausunnon. Jäljennökset hankituista selvityksistä lähetetään kantelijalle päätöksen mukana tiedoksi.

Apulaisjohtajan selvityksen mukaan kantelijasta tehtiin turvallisuus selvityspyyntö Pääesikunnan tutkintaosastolle 11.2.2005. Pääesikunnan tutkintaosaston selvityksen perusteella PvKvK:ssa tehtiin päätös olla ottamatta kantelijaa rauhanturvapalvelukseen. Tästä päätöksestä oli tarkoitus ilmoittaa 24.3.2005 kantelijalle, mutta selvityksen mukaan "häntä ei tavoitettu/ilmoitus ei saavuttanut häntä/asian hoitaminen jäi kesken". Kantelija saapui 10.4.2005 rauhanturvaajien koulutustilaisuuteen ja kotiutettiin seuraavana päivänä.

Kantelija oli apulaisjohtajan mukaan jo käsketty koulutus- ja valintatilaisuuteen siinä vaiheessa, kun turvallisuuslausunto saatiin. Kantelijalle ei kuitenkaan saatu tietoa koulutuksen peruuttamisesta hänen osaltaan. Apulaisjohtaja oli johtajan sijaisena tehnyt kantelijaa koskevan kotiuttamispäätöksen. Kantelija

oli ottanut tämän jälkeen apulaisjohtajaan puhelimitse yhteyttä kolme eri kertaa. Apulaisjohtaja oli selvittänyt kantelijalle tehdyn päätöksen perusteet.

Apulaisjohtajan selvityksen mukaan vasta viimeisessä koulutus- ja valintatilaisuudessa valittiin henkilöstö rauhanturvatehtävään. Koulutettavat oli kutsuttava tilaisuuteen jo ennen turvallisuusselvityksen saamista, jotta he olisivat ehtineet järjestää asiansa koulutuksen varalta.

PvKvK:n johtajan selvityksen mukaan turvallisuusselvityksestä 21.3.2005 saadun tiedon perille saattamisessa olisi tullut pyrkiä suurempaan huolellisuuteen. Kirjallinen ilmoitusmenettely voisi selvityksen mukaan olla jatkossa perusteltua kantelussa tarkoitettussa tilanteessa.

Johtajan mukaan kantelijan kirjeisiin ei vastattu kirjallisesti, koska hänen esittämiinsä kysymyksiin ja tiedusteluihin oli apulaisjohtaja jo vastannut tyhjentävästi puhelimitse. Kysymyksiin oli vastattu kolmessa eri puhelinkeskustelussa, jotka oli käyty kantelijan kotiuttamisen jälkeen. PvKvK ei ollut suorittanut mitään tiedusteluja poliisilta, vaan pyytänyt ainoastaan turvallisuuslausunnon Pääesikunnasta.

Pääesikunta on saatujen selvitysten perusteella katsonut, ettei kantelijan asiassa ollut menetelty lainvastaisesti tai muutoin sillä tavoin virheellisesti, että asiassa olisi aiheutta enempään toimenpiteisiin. Pääesikunnan mukaan kantelijalle olisi kuitenkin tullut vastata vielä kirjallisesti, vaikka niistä olisi annettukin riittävä tieto jo suullisesti. Pääesikunta on saattanut tämän näkemyksensä vastaisen varalta PvKvK:n tietoon.

3

ARVIOINTI

Kantelu ei nimenomaisesti koske sitä, onko päätös koulutuksen keskeyttämisestä ollut sinänsä oikea. Mielestäni keskuksen johtajan sijainen on harkintavaltansa puitteissa voinut turvallisuusselvityksen perusteella päättää koulutuksen keskeyttämisestä.

Apulaisjohtajan selvityksessä ei ole lähemmin selostettu, millä tavoin ja miten tehokkaasti kantelijalle oli pyritty 24.3.2005 ilmoittamaan siitä, että koulutus tultaisiin turvallisuusselvityksen johdosta keskeyttämään. Selvityksen perusteella on mahdollista, että asiasta ei ollut lainkaan ilmoitettu.

Selvitysten perusteella ei ole osoitettavissa, että kantelijaan liittyvistä rikosepäilyistä olisi oltu yhteydessä poliisiin.

Kantelija on kertonut lähettäneensä saamansa neuvon mukaisesti PvKvK:n johtajalle kaksi selvityspyyntöä, joissa oli pyydetty kantaa muun muassa korvausasiaan. Kantelija oli ilmoituksensa mukaan joutunut järjestämään paljon erilaisia asioita ollakseen valmis lähtemään vuodeksi ulkomaille.

Hyvään hallintoon kuuluu, että asiallisiin kirjallisiin tiedusteluihin vastataan kirjallisesti kohtuullisessa ajassa. Riippumatta siitä, että asiaa oli apulaisjohtajan toimesta jo selvitetty puhelimitse, olisi PvKvK:n johtajankin

asian laatu huomioon ottaen tullut lähettää kirjallisiin selvityspyyntöihin vielä kirjallinen vastaus.

4

LOPPUTULOS

PvKvK:n menettely asiassa on ollut siis virheellinen. Kantelijalle ei ole ilmoitettu koulutuksen keskeytymisestä riittävän tehokkaasti eikä kantelijan asiassa tekemiin kirjallisiin tiedusteluihin ole asianmukaisesti vastattu. Saatan nämä käsitykseni Puolustusvoimien Kansainvälisen Keskuksen johtajan tietoon lähettämällä tämän päätöksen hänelle Pääesikunnan välityksellä tiedoksi. Muihin toimenpiteisiin ei kantelu ole antanut aihetta.